

Matičari z Košíc kritizujú vedenie ustanovizne



Redakcia Slovenských národných novín obdržala žiadosť od člena Krajskej rady (KR) v Košiciach J. Mižáka o uverejnenie ich stanoviska z rokovania ohľadom aktuálnej situácie v Matice slovenskej. Výzva kriticky pomenúva niektoré minulé rozhodnutia v Matici slovenskej (MS) aj aktuálne vedenie ustanovizne. Redakcia požiadala predsedu MS o reakciu. M. Tkáč sa pre SNN vyjadril, že

nejde o objektívny zápis z rokovania. Tvrdil, že je to len osobná aktivita člena KR MS v Košiciach J. Mižáka. Podobné stanovisko poslal do redakcie aj riaditeľ Členského ústredia M. Fejko, aj ďalšia členka KR MS Z. Halková. Podpredseda J. Šimonovič, ktorý bol na rokovaní danej krajskej rady, tiež nepotvrdil aktuálne znenie vyhlásenia. Z dôvodu týchto nezrovnalostí, publikujeme výzvu aj reakcie zúčastnených v plnom znení.

VÝZVA KRAJSKEJ RADY MS

Krajská rada Matice slovenskej Košického samosprávneho kraja vyzýva na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia Matice slovenskej v roku 2014 Matica slovenská, jej vedenie neplnením svojho programu, neplnením uznesení prijatých na valných zhromaždeniach v roku 2010 a 2013 stráca svoju dôveryhodnosť, dochádza k jej postupnému rozvratu. Predseda Matice slovenskej na rokovaní výboru MS vedome nezaraďuje otázky týkajúce sa plnenia programu MS jednotlivými matičnými subjektmi, vedome zdegradoval personálnu oblasť MS a zlyháva v ekonomicko-hospodárskych činnostiach. Absentuje i kontrolná funkcia, ktorej nositeľom je dozorný výbor MS pod vedením svojho predsedu. Členská základňa MS sa nemôže stotožniť so zámermi predsedu, podpredsedov a správcu MS súčasný nepriaznivý hospodársky stav v MS riešiť predajom majetku MS namiesto jeho zhodnocovania a tiež prepúšťaním pracovníkov.



Súčasnú vedu MS nedokáže pomenovať základné príčiny nepriaznivého finančného stavu, ktorými sú:

absencia dodržiavania rozpočtovej disciplíny predsedom MS, riaditeľov pracovísk MS na výdavkovej strane,

absencia systematickej pozornosti a vyvíjania aktivít na podporu príjmovej časti rozpočtu

Je zarážajúce, že predseda MS, ktorý je zároveň aj predsedom dozornej rady Neografie, a. s., ktorá sa pravidelne zaoberá

výsledkami hospodárenia Neografie, a. s., sa dnes vyhovára, že nevedel o nepriaznivej finančnej situácii v Neografii, a. s., kde je MS väčšinovým akcionárom. Na základe dosiahnutých hospodárskych výsledkov by mala každoročne podporiť dividendami príjmovú časť rozpočtu MS. Neznalosť zákonov a vnútramatičných smerníc aparátom MS spôsobili problémy v riadiacej činnosti.

K ďalším negatívam činnosti predsedu MS patrí:

- uprednostňovanie vlastných záujmov pred záujmami MS aj tým, že podpísal zmluvy na podporu miestnej a regionálnej kultúry vo výške viac ako 50 000 eur bez reálneho finančného krytia, čím podviedol príslušné matičné subjekty,
- neefektívne nakladanie s majetkom MS – chýba hlavne koncepcia možnej využiteľnosti priestorov v Domoch MS,
- dlhoročné využívanie bytu MS v Martine jej predsedom za 1 euro mesačne,
- nezapájanie sa vedných a záujmových odborov do grantových programov, pričom činnosť Literárneho a Historického ústavu MS ako samostatných právnych subjektov by mala byť financovaná plne z výskumných programov,
- neschválené zahraničné služobné cesty predsedu MS nemajú konkrétne výstupy, a tým sa zaraďujú k nevhodnému nakladaniu s prostriedkami v oblasti cestovného. Napríklad nákup PHM na služobné cesty len pre samotného predsedu MS predstavovali za rok 2013 viac ako 14 000 eur,
- v roku 2012 neefektívne vynaložili na právne služby 40 000 eur,
- výberové konania v MS sa neuplatňujú podľa prijatých zásad schválených vo výbore MS, ale podľa „vlastných pravidiel“ vedenia MS,
- celé roky nefunkčný Inštitút vzdelávania a z toho vzniknutá finančná ujma MS vo výške cca 5 000 eur,
- odignorovanie požiadavky výboru MS prerokovať na zasadnutí hospodárenie v Neografii, a. s., za účasti vrcholového manažmentu a. s.
- totálne zlyhanie MS na úseku vlastnej príjmovej činnosti,

- absentuje činnosť poradných orgánov MS najmä vo finančno-ekonomickej oblasti, v práci so zahraničnými Slovákami, keď napr. Rada pre zahraničných Slovákov sa doteraz od valného zhromaždenia v roku 2010 nestretla ani raz,
- zameranie Slovenských národných novín sa vzdáva prezentácii matičnej činnosti, pričom finančné pokrytie redaktorov živnostníkov SNN zo štátnych prostriedkov ročne predstavuje 60 000 eur

Predseda MS svojím autoritatívnym správaním, neschopnosťou, nekompetentným rozhodovaním a zamlčováním vzniknutých problémov privádza MS na pokraj rozkladu a straty dôveryhodnosti.

Žiadame:

1. **predsedu MS, aby odstúpil zo svojej funkcie**
2. **výbor MS**, aby zvolal v súlade so stanovami MS v súčinnosti s Členským ústredím MS, s krajskými radami, oblastnými a okresnými radami MS, miestnymi a záujmovými odbormi **mimoriadne valné zhromaždenie MS**, na ktorom zvolí nového predsedu a nové orgány MS, novelizuje stanovy MS a schváli reálny program pre činnosť MS, čím sa prinavrátí dôveryhodnosť MS v očiach slovenskej verejnosti i medzi Slovákami žijúcimi mimo SR.
3. **Vyzývame KR MS, OR MS, MO MS, záujmové odbory a Mladú Maticu, aby sa pripojili** k našej Výzve na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia MS.

Výzva bola schválená na zasadnutí Krajskej rady v Dome Matice slovenskej v Michalovciach 16. 9. 2014. Výzvu podpisuje schválený overovateľ PhDr. Jozef Mižák, v. r. Kontakt: mizakovci@gmail.com

REAKCIA PREDSEDU MATICE

List matičiarom – Drahé matičiarky a matičiari!



Páve v dňoch, keď si slovenský národ na čele s Maticou slovenskou s úctou pripomína sto päťdesiate výročie narodenia Andreja Hlinku, čím sa napĺňa matičný program na rok 2014, nazvaný Rokom kráľa Svätopluka a Andreja Hlinku, keď sme si odvážne a rozvážne pripomenuli všetky významné dátumy našich dejín, rozširuje Jozef Mižák Výzvu na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia Matice

slovenskej v roku 2014. Ide o útočný, hanlivý text, teda podľa Slovníka slovenského jazyka pamflet, ktorý chcel on (i iní) schváliť na rokovaní košickej krajskej rady 16. septembra t. r., ale ten schválený

nebol. Keďže podľa jej predsedníčky „krajská rada MS Košického kraja túto výzvu neodsúhlasila, zápis zo zasadnutia nie je ukončený ani zaslaný overovateľovi, teda je to vlastná iniciatíva p. Mižáka“, môžem vyhlásiť, že Jozef Mižák, člen predchádzajúcich výborov Matice, a to aj v časoch, keď Matica nenávratne premrhala rozhodujúcu časť pokladu, ktorý jej a nie akejsi nadácii zveril tento národ, opakovane klame, zavádza a mýli matičiarov i slovenskú verejnosť, čo je odsúdeniahodné. Fakt, že klame, by zrejme ospravedlnil moje mlčanie. Keďže však ide zväčša o výmysly hanobiace mňa i ďalších kolegov, vrátane dozorných orgánov, v konečnom dôsledku poškodzujúce dobré meno Matice, som v zmysle stanov povinný Maticu brániť a za Maticu reagovať. Prijmite však túto moju reakciu aj ako výzvu, aby sme sa spamätali a nepokračovali v jednej z neslávnych línií našich dejín, v ničivých útokoch samých na seba a na všetko, čo ide pomimo nás, a to bez ohľadu na výsledky a dôsledky.

Už štvrtý rok vo funkcii predsedu Matice prežívam jeden útok za druhým, pričom ide aj, a možno najmä – o útoky proti takému smerovaniu Matice slovenskej, aké so svojimi súčasnými spolupracovníkmi presadzujem a na základe ktorých sa Matica predsa len vracia do povedomia slovenskej spoločnosti a o jej postoj je záujem – akokoľvek je tento proces komplikovaný externými, ale ako vidíme aj internými faktormi. My Slováci už od svätoplukovských čias – a inakšie veruže neboli ani časy hlinkovské – si vždy nájdeme dôvody, aby sme za nadšeného potlesku našich protivníkov búrali a aj zbúrali vlastný dom. Je naozaj až zázrak, že napriek útokom na všetkých a všetko tento národ pretrval. Je to zrejme Boží zámer, aby sa z kalných vôd predsa len z času načas vynorilo to, čo je pre Slovákov charakteristické: naša dobrá podstata.

Po tom, čo som pred vlaňajším matičným valným zhromaždením prežil neuveriteľné útoky osobného charakteru, teraz je dôvodom útokov nepriaznivá finančná situácia v Matici a v Neografii a – ako vidíme – aj úsilie túto situáciu prekonať. Peniaze nemáme predovšetkým pre výstavbu novej prevádzky Neografie, pričom tento dlhodobý investičný zámer schválili ešte pred mojím príchodom do vedenia Matice, odklepol ho aj jeden zo súčasných kriticky naladených členov košickej krajskej rady, dlhoročný podpredseda dozornej rady Neografie. Chcem vás ubezpečiť, že som práve preto inicioval zmenu vo vedení tohto podniku a nový manažment pod vedením štatutárnych orgánov, schválených výborom MS, prijíma opatrenia na skorý obrat v hospodárení.

Podľa Mižákovho pamfletu existuje tucet dôvodov na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia a na moje odstúpenie. Pozrime sa na ich pravdivosť: vraj uprednostňujem vlastné záujmy pred záujmami Matice aj tým, že som podpísal zmluvy na podporu miestnej a regionálnej kultúry vo výške päťdesiat tisíc eur – nie je pravda, žeby čo i len jedna zmluva niesla môj podpis a nie je pravdivá ani suma. Chcem všetkých v tejto súvislosti ubezpečiť, že robíme všetko, aby sme do konca roka uhradili výdavky na uskutočnené miestne a regionálne akcie. Nuž a ako to uprednostňujem svoje osobné záujmy, keď od 1. júla fakticky nedostávam ani len plat mnou znížený na štyristo eur mesačne a keď som dovtedy rozposlal viac ako deväť tisíc eur z vlastných peňazí na národné a

matičné podujatia? Som vinný, že chýba koncepcia možnej využiteľnosti priestorov v domoch MS: ako však dlhodobo využíval pán Mižák drahé priestory košického domu ...? Za užívanie matičného bytu v Martine zhruba rok a pol som mesačne neplatil jedno ale dvestotridsaťsedem eur. Aj za nezapájanie sa literárneho a historického ústavu Matice ako samostatných právnych subjektov – ktoré teda mohli konať a nekonali – do grantových programov boli vymenení riaditelia oboch ústavov. Kritizujú sa moje služobné cesty do zahraničia, ale aj po Slovensku, Mižák udáva, že sa na ne vlni vynaložilo štrnásťtisíc eur. Mám pocit, že matičná verejnosť chce, aby som chodil na akcie po celom Slovensku a – zatiaľ som sa lietať nenaučil. Kritizujú sa výdavky na právne služby, ale kde je kritika aktov a činov – napríklad strata časti Národného pokladu –, na riešenie ktorých sme právne služby potrebovali (a aj potrebujeme)? Jozef Mižák kritizuje priebeh výberových konaní, činnosť poradných orgánov, Inštitút vzdelávania, „totálne zlyhanie MS na úseku vlastnej príjmovej činnosti“, ale aj zameranie Slovenských národných novín a čerpanie štátnych prostriedkov na „finančné pokrytie redaktorov“. Nie, nijaká ľudská činnosť nie je bez chýb a ani ja nie som človek bez chýb a k tým naozajstným sa s pokorou priznávam, sami však posúďte napríklad terajšiu a bývalú úroveň práve Slovenských národných novín a urobte si z toho záver.

Prosím vás, matičiarke a matičiari, osobitne vás, mladí matičiari, nedajme sa pomýliť večnými kritikmi a nespokojencami, ktorí ak treba, vedia sa aj spojiť, a ktorých postoje „ocenilo“ posledné valné zhromaždenie tak, že ich delegáti spomedzi vás nezvolili do matičných orgánov. Zrejme sa chcú vrátiť, ale verím, že sa tak nestane. Pomôžte, aby sa nám spoločne podarilo prinavrátiť Matici také meno a pozíciu v tomto národe, ako si naša najstaršia spoločensko-kultúrna ustanovizeň zaslúži.

Marián TKÁČ, predseda Matice slovenskej

V Martine 25. septembra 2014

REAKCIA ČLENSKÉHO ÚSTREDIA

Redakcia SNN v tejto súvislosti požiadala riaditeľa ČÚ MS o stanovisko a výklad: “Podľa názoru členského ústredia daný dokument rozoslaný cez internet nemá legitimitu. Nie je tam predsa nikto podpísaný z členov KR MS KSK, okrem J. Mižáka. Čo sa týka tej zápisnice, každá KR MS zo svojho zasadnutia povinne zasiela ČÚ MS najneskôr do 14 dní zápis z rokovania. KR MS Košického samosprávneho kraja sa konala dňa 16. 9. 2014. Podľa mojich informácií zápisnica ešte nie je dokončená. Zisťujem to však naďalej. J. Mižák bol na rokovaní schválený za overovateľa zápisnice. Na všetkých KR MS KSK, na ktorých som sa zúčastnil, bola schválená za zapisovateľku p. Kušnírová, riaditeľka DMS v Michalovciach. Tak to je aj v tomto v prípade. Zápisnicu ČÚ MS zasiela zvyčajne buď predseda KR MS, ním poverená osoba alebo zapisovateľ. Citácia z tejto výzvy: **„Výzva bola schválená na zasadnutí Krajskej rady v Dome Matice slovenskej v Michalovciach dňa**

16.9.2014.Výzvu podpisuje schválený overovateľ PhDr. Jozef Mižák, v.r.”” uvedol pre SNN M. Fejko.

Komentár : PhDr. Eva Garajová

AD : Matičiari z Košíc kritizujú vedenie ustanovizne i SNN

Nebudem sa vyjadrovať k výzve Krajskej rady MS z Košíc, len toľko, že s jej cieľom súhlasím. Som presvedčená, že podozrenia z nepravosti výzvy sa vysvetlia. Je úlohou členov KR MS, aby si platnosť svojho rokovania a svojej výzvy obhájili.

K čomu sa ale chcem vyjadriť, je stanovisko Členského ústredia MS a predsedu MS.

Neviem, prečo ČÚ hodnotí postup KR, keďže sa rokovania v Košiciach nikto z pracovníkov ČÚ nezúčastnil a zatiaľ nemajú v ruke ani všetky potrebné náležitosti k posúdeniu pravosti výzvy: zápisnicu, prezenčnú listinu a pod. A odkedy sa zápisnice KR MS zasielajú na ČÚ MS „povinne“ do 14 dní? Zápisník z rokovania Výboru MS sa my, členovia výboru takmer pravidelne dožadujeme až po 21 dňoch! A to ju majú v náplni práce platení zamestnanci MS! To naozaj chcete, aby dobrovoľní a bezplatní činovníci v MO , v KR , v OR a v záujmových odboroch MS posielali zápisnice do 14 dní? Vy ich nemáte riadiť a niečo im nariaďovať. ČÚ im má pomáhať a metodicky ich usmerňovať. Oni totiž nie sú podriadenými ČÚ. A okrem toho, p. riaditeľ ČÚ by sa mohol venovať aj tým krajským radám, ktoré sú neúplné, bez zvoleného predsedu alebo nepracujú vôbec. Odtiaľ mu zápisnice nechýbajú?

K reakcii predsedu MS :

Napísal to pekne, účelovo. Za dnešnú situáciu v Matici je zodpovedný každý okrem neho: starý výbor, nový výbor, zamestnanci, bývalý predseda, interné i externé faktory, ten, kto namiesto neho podpísal zmluvy na podporu miestnej a regionálnej kultúry (mimochodom, takéto „náhradné“ podpisovanie mu vyčítal aj NKÚ a ako vidno, robí to ďalej, možno sa mylne domnieva, že sa tým zbaví zodpovednosti). Podpísanými zmluvami podviedol matičiarov a niektorých tým dostal do zložitej situácie. Zodpovedná je podľa neho aj Neografia, ktorá postavila nový závod a nemá a ešte dlho nebude mať na slušné dividendy pre MS, ďalej sú vinní aj pracovníci Literárneho a Historického ústavu, ktorí „mohli konať a nekonali“, právnici, ktorí zarobili, ale nič zatiaľ nevyhrali..., len stále zabúda, že za činnosť, fungovanie a financovanie organizácie, za zamestnancov a ich konanie je vždy zodpovedný štatutárny zástupca organizácie a tým je už štvrtý rok on.

Sťažuje sa, že prežíva jeden útok za druhým a vraj neprávom, lebo Matica sa vracia do povedomia slovenskej spoločnosti a spoločnosť sa o ňu zaujíma. Nuž, lenže jej obraz je, žiaľbohu, negatívny a dovoľm si povedať, že okrem kauzy Národného pokladu sa o ten negatívny obraz MS zaslúžil hlavne on sám svojou neschopnosťou riadiť takú demokratickú samosprávnú organizáciu, akou je MS.

Kedy pochopí, že svojim konaním privedie Maticu ak nie k zániku, tak nedajbože do konkurzu, kedy si prizná zodpovednosť za zlé hospodárenie MS, za neskutočné šafárenie s peniazmi MS hlavne v r. 2012-13, za to, že Matica pri jeho nástupe mala cca 70 zamestnancov a postupne ich bolo vyše 130 a pritom príjmy MS stále klesali? Hovorí, že musí (?) míňať obrovské peniaze za služobné cesty po

Slovensku a po zahraničí, „lebo sa nenaučil lietať“, ale ani ho nenapadne, aby šetril na svojich osobných nákladoch. Ak hovorí o svojom dnešnom nízkom plate, to určite nebol jeho nápad a prečo to urobil až teraz? Primäl ho k tomu nový správca, keď zistil, že MS je bez peňazí, že v rozpočte chýba takmer pol milióna a konečne začal robiť poriadky v MS namiesto predsedu? Kedy predseda prizná, že v minulých rokoch mal šetriť a nie bezhlavo míňať, že bez vedomia výboru MS minul státisíce €, ktoré mal na účte pri svojom nástupe do funkcie, akúsi „rezervu na horšie časy“ a ktoré dnes chýbajú? Kedy matičiarom oznámi, že MS musí vrátiť MK SR takmer 180 tisíc € za nezrealizovaný projekt digitalizácie matičného archívu? Kedy verejne prizná, že sa málo zaujímal o to, ako hospodári Neografia, kde sedí už štvrtý rok ako predseda dozornej rady a poberá za to nemalú pravidelnú mesačnú odmenu? Kedy sa zamyslí nad tým, že ho okolie vyzýva k odstúpeniu z funkcie a začal s tým jeho prvý podpredseda! Jeho ospravedlnením je len vyhlásenie v závere listu, že „nijaká ľudská činnosť nie je bez chýb a ani ja nie som človek bez chýb a k tým sa s pokorou prizávam“. Lenže výzva matičiarov z východu, vašich rodákov a voličov, p. predseda, nehovorí o drobných prešľapoch, ktoré sa odpúšťajú, ale o vážnom nezvládnutí funkcie predsedu MS. A v slušnej spoločnosti sa za to odchádza z funkcie. Lenže vy sa v nej cítite ako ryba vo vode, kamery, médiá, možno niekde aj potlesk, ale, ako vidíte, prestávajú vám tliekať aj vlastní...

PhDr. Eva Garajová, členka Výboru MS

Komentár : Ľubomír Kraľovanský

Marián Tkáč sa funkcie NIKDY nevzdá, lebo musí dokončiť svoje dielo – pretransformovať Neografiu do iných rúk.....Maticu využíva ako svoj štít, zneužíva aj ľudí, ktorí mu verili, prepúšťa ľudí v pred dôchodkovom veku, nedokáže riadiť svojich zamestnancov, na majetok MS začínajú pokukovať exekútori. Ak v minulosti Maticu rozbíjali zvonku, teraz ju rozbíja jej štatutár.

Ing. Ľubomír Kraľovanský, člen Výboru MS

Zdroj : <http://snn.sk/news/maticiari-z-kosic-kritizuju-vedenie-ustanovizne/>